

TA'LIM JARAYONIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI

Tilovov Ilyos Qahramon o'g'li

Buxoro Innovatsiyalar Universiteti

Ta'limda axborot tizimlari va texnologiyalari yo'nalishi

Magistratura 1-kurs talabasi

Annotatsiya

Mazkur ilmiy maqolada ta'lim tizimini rivojlantirishda axborot texnologiyalarining tutgan o'rni va ularning ta'lim jarayoniga ta'siri tahlil etilgan. Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta'lim shakllarining samaradorligi, masofaviy ta'lim imkoniyatlari hamda zamonaviy ta'lim platformalarining funksional xususiyatlari yoritib berilgan. Shuningdek, ta'lim jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish jarayonida yuzaga kelayotgan muammolar ilmiy nuqtayi nazardan tahlil qilinib, ularni bartaraf etish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: axborot texnologiyalari, raqamlashtirish, elektron ta'lim, masofaviy ta'lim, LMS, innovatsion ta'lim.

Kirish

Zamonaviy jamiyat rivojlanishining asosiy xususiyatlaridan biri barcha sohalarda raqamli texnologiyalarning keng joriy etilayotganligidir. Ushbu jarayon ta'lim tizimini ham chetlab o'tmay, o'qitish usullari va ta'limni tashkil etish shakllarini tubdan o'zgartirmoqda. Axborot texnologiyalaridan foydalanish ta'lim

jarayonining sifat ko'rsatkichlarini oshirish, bilimlarni yetkazish jarayonini soddalashtirish va ta'lim oluvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qilmoqda.

Ta'lim tizimiga axborot texnologiyalarini joriy etish orqali an'anaviy o'qitish usullarini zamonaviy pedagogik yondashuvlar bilan uyg'unlashtirish imkoniyati yaratiladi. Shu sababli, axborot texnologiyalarining ta'lim jarayonidagi ahamiyatini ilmiy asosda o'rganish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ushbu maqolaning asosiy maqsadi ta'lim jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanishning samaradorligini tahlil qilishdan iborat.

Ta'lim jarayonini tashkil etishda axborot texnologiyalarining o'rni

Axborot texnologiyalari ta'lim jarayonini rejalashtirish, boshqarish va nazorat qilishda muhim vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Elektron o'quv resurslari, multimedia materiallar hamda onlayn ta'lim platformalari ta'lim mazmunini yanada boyitib, talabalarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

Bugungi kunda Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams kabi ta'limni boshqarish tizimlari yordamida o'quv jarayonini masofadan turib tashkil etish, baholash va monitoring qilish imkoniyati mavjud. Ushbu platformalar talabalarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini shakllantirib, o'qituvchilar faoliyatini optimallashtirishga xizmat qiladi.

Masofaviy ta'lim va raqamli innovatsiyalar

Masofaviy ta'lim zamonaviy axborot texnologiyalariga asoslangan ta'lim shakli bo'lib, u ta'lim olish imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytiradi. Virtual

auditoriylar, video darslar va onlayn muloqot vositalari orqali ta'lim jarayonini samarali tashkil etish mumkin.

Shuningdek, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish talabalarning o'zlashtirish darajasini tahlil qilish, individual ta'lim yo'nalishlarini shakllantirish hamda o'quv jarayonini avtomatlashtirish imkonini beradi. Bu esa ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Axborot texnologiyalarining afzalliklari va cheklovlari

Ta'lim jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish bir qator ijobiy jihatlarga ega. Jumladan, ta'lim jarayonining moslashuvchanligi oshadi, vaqt va resurslardan samarali foydalaniladi hamda talabalarning ta'lim jarayonidagi faolligi kuchayadi.

Biroq, texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, internet tarmog'iga bog'liqlik va ayrim pedagoglarning raqamli kompetensiyasi pastligi kabi muammolar mavjud. Ushbu cheklovlarni bartaraf etish uchun ta'lim muassasalarida texnik bazani mustahkamlash va pedagog kadrlarning malakasini oshirish zarur.

Xulosa

Yuqoridagilardan kelib chiqib aytish mumkinki, axborot texnologiyalari ta'lim tizimini modernizatsiya qilishda muhim omil hisoblanadi. Ularni ta'lim jarayoniga tizimli va maqsadli joriy etish orqali ta'lim sifatini oshirish hamda zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan mutaxassislarni tayyorlash imkoniyati yaratiladi. Shu bois, axborot texnologiyalaridan foydalanishni yanada rivojlantirish va mavjud muammolarni bartaraf etish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Axmedov B. Axborot texnologiyalari asosida ta'lim jarayonini tashkil etish. – Toshkent, 2021.
2. Sharipov Sh. Zamonaviy raqamli ta'lim tizimlari. – Toshkent, 2022.
3. UNESCO. ICT in Education: Policy and Practice.
4. Bates T. Teaching in a Digital Age.
5. OECD. Education in the Digital Era.
6. Moodle LMS Official Documentation.
7. Google for Education Platform Materials.
8. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent, 2019.